
Národné osvetové centrum odbor výskumu a štatistiky kultúry

Prezentácia činnosti odboru

29. 5. 2017

Ciele prezentácie

- Predstaviť činnosti, výsledky a plány OVŠK
 - Predstaviť ľudí v OVŠK
 - Ďalšie ciele:
 - Byť transparentný
 - Byť zodpovedný
 - Generovať pozitívnu atmosféru
 - Podnietiť spoluprácu
-

O nás

- Diskontinuita vo výskume kultúry v NOC
- „Znovuzrodenie“ OVŠK od roku 2016
 - Obnovenie výskumnej činnosti
 - Personálne posilnenie odboru
- Činnosti vykonávané v rámci OVŠK
 - výskum
 - sociologický výskum
 - výskum ekonomiky kultúry – ekonomické analýzy, satelitný účet
 - štatistika
 - od roku 2014 - poverenie vykonávať štatistické zisťovanie v oblasti kultúry

Budúcnosť:

- Stratégia výskumu kultúry

Sociologický výskum kultúry

2016

Plnenie úloh obsiahnutých v Akčnom pláne na roky 2015-2017 Stratégie rozvoja kultúry Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020:

- Výskum spotreby kultúry
- Databáza výskumných pracovníkov v oblasti kultúry

2017

- Kultúra a hodnotový systém
 - Pamätnica o význame a činnosti Výskumného ústavu kultúry pri príležitosti 50. výročia vzniku inštitúcie
-

Výskum spotreby kultúry

■ Cieľ

- Plnenie úlohy Akčného plánu na roky 2015 – 2017: „Nastaviť kontinuálny sociologický výskum spotreby kultúry v rámci SR – výskum na reprezentatívnej vzorke ako aj na špecifickej výskumnej vzorke vekovej skupiny detí do 12 (15) rokov, vrátane analýzy vývojových trendov výdavkov obyvateľov SR na kultúru“

■ Metóda

- Dotazníkový výskum

■ Vzorka

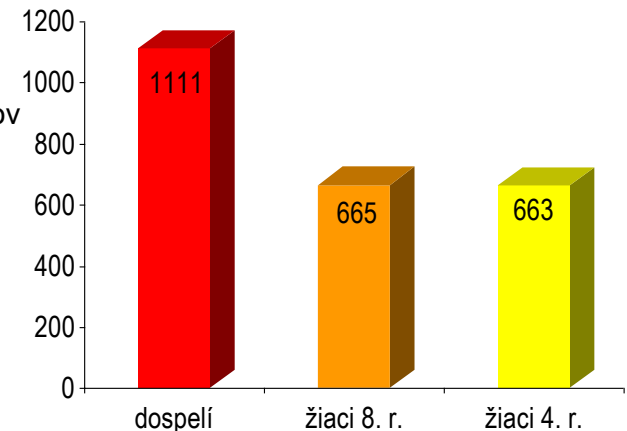
- Reprezentatívna vzorka obyvateľov SR nad 18 rokov: 1111 respondentov
- Výberová vzorka žiakov 4. ročníka ZŠ: 663 žiakov
- Výberová vzorka žiakov 8. ročníka ZŠ: 665 žiakov

■ Skúmané dimenzie

- dimenzia reálnej spotreby kultúry,
- dimenzia deklarovaného vzťahu k jednotlivým oblastiam kultúry,
- dimenzia podmienenej účasti na rôznych oblastiach kultúry,
- dimenzia finančných výdavkov na rôzne oblasti kultúry,
- dimenzia aktívnej účasti na kultúre

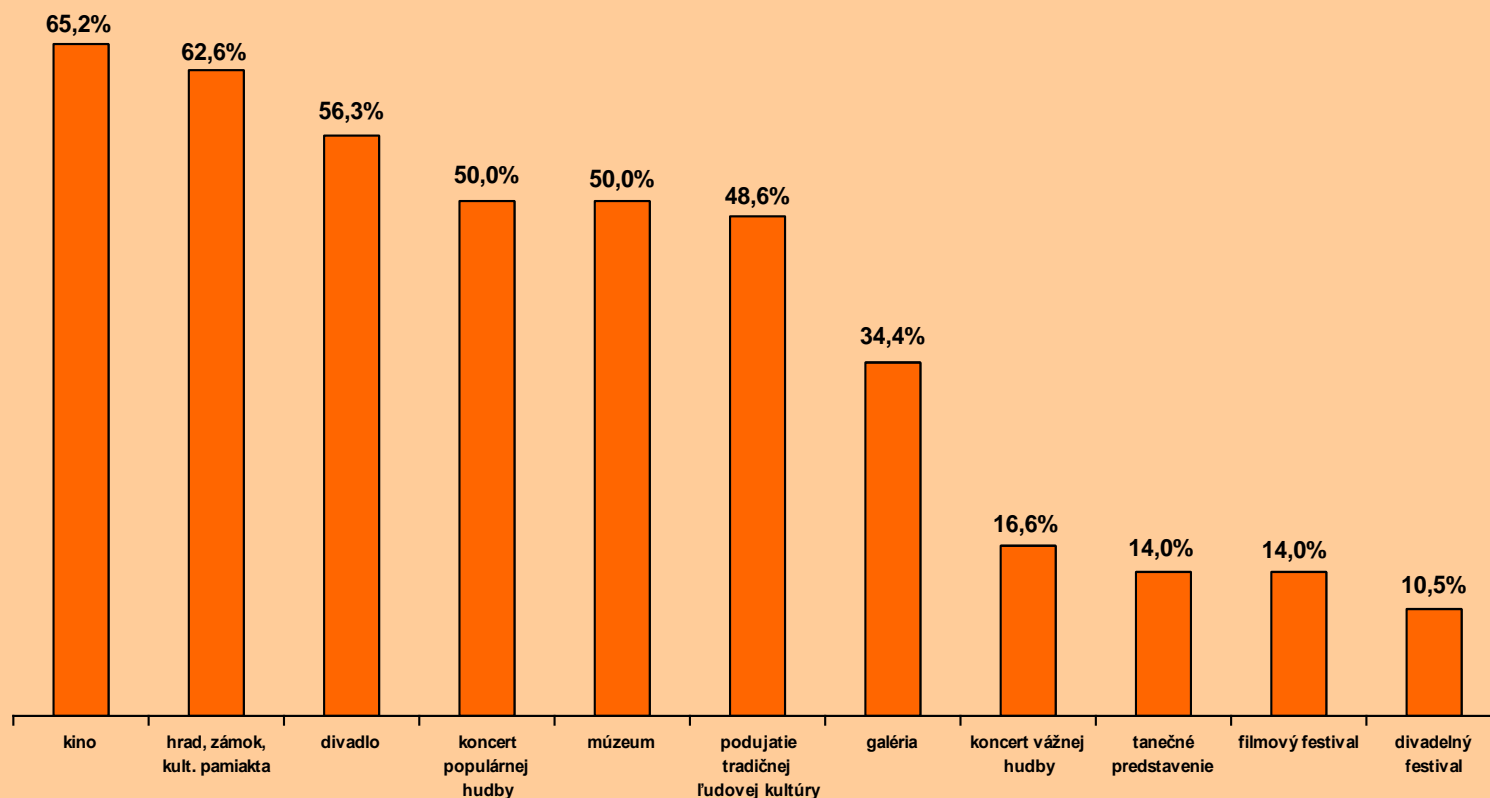
■ Výstupy

- Kontinuálny sociologický výskum spotreby kultúry v Slovenskej republike. Záverečná správa z empirického výskumu realizovaného v roku 2016. dostupný na: http://nocka.sk/uploads/a2/4e/a24ea0cf4ee81b6868a8e5a5cb6e8d94/4-dokument_vyskum_spotreby_kultury.pdf
- Mrva, M.: Sociologický výskum spotreby kultúry: po kine sú pamiatky. Národná osвета : mesačník pre rozvoj miestnej kultúry a záujmovej tvorivosti, 2016, roč. 26, č. 4.
- Infohárky pre školy, zapojené do výskumu



Výskum spotreby kultúry – výsledky návštevnosť kultúrnych podujatí/inštitúcií 1/2

Podiel dospelých, ktorí aspoň raz navštívili uvedené kultúrne podujatie/ inštitúciu za posledných 12 mesiacov na Slovensku



Výskum spotreby kultúry – výsledky návštevnosť kultúrnych podujatí/inštitúcií 2/2

Najaktívnejšími návštevníkmi kultúrnych podujatí/ inštitúcií sú:

- obyvatelia BA a NR kraja
- obyvatelia miest
- ľudia s vyšším príjmom

Najčastejšie prekážky brániace v častejšej návšteve:

- vzdialenosť od miesta bydliska
- nedostatok času
- nedostatok financií



Zdroj obrázka:

<http://uncatalogedmuseum.blogspot.sk/2011/11/what-makes-museum-exhibit-sociable.html>

Výskum spotreby kultúry – výsledky sledovanosť televízie

- Televíziu pozerá každý deň 75% dospelých
- Najobľúbenejšie televízne programy sú spravodajstvo, zábavné a dramatické programy
- Najsledovanejšie televízne stanice sú Markíza, Jednotka a televízia Joj
- Diváci sledujúci stanice RTVS každý deň sú v priemere o 5 rokov starší ako diváci komerčných televíznych staníc (51,3 rokov vs. 46,5 rokov)



Zdroj obrázka:

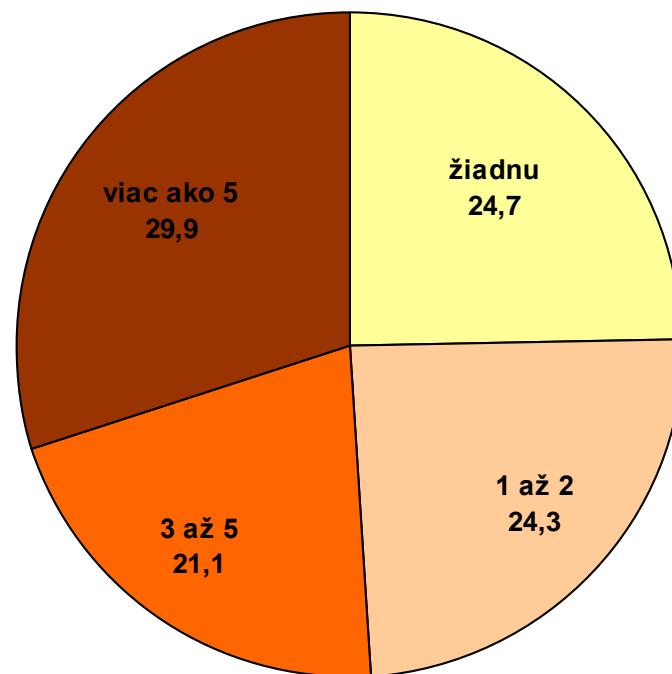
<https://media.treehugger.com/assets/images/2011/10/tv-ad-vintage.jpg>

Výskum spotreby kultúry – výsledky

čítanie kníh

- Štvrtina opýtaných neprečítala za jeden rok ani jednu knihu
- V priemere viac ako 2 knihy za mesiac prečítalo 5,8% respondentov
- Ženy, respondenti vo veku 36 až 45 rokov a respondenti s vysokoškolským vzdelaním čítajú viac ako ostatné kategórie ľudí
- najobľúbenejšie literárne žánre sú beletria a detektívky

Počet prečítaných kníh za posledných 12 mesiacov



Výskum spotreby kultúry – výsledky

čítanie novín

- 27% respondentov číta denník každý deň a 70% aspoň raz za týždeň
- Väčšina čitateľov uprednostňuje tlačенú formu denníkov oproti elektronickej forme
- Najčítanejšími denníkmi sú Nový čas, Plus jeden deň a Pravda



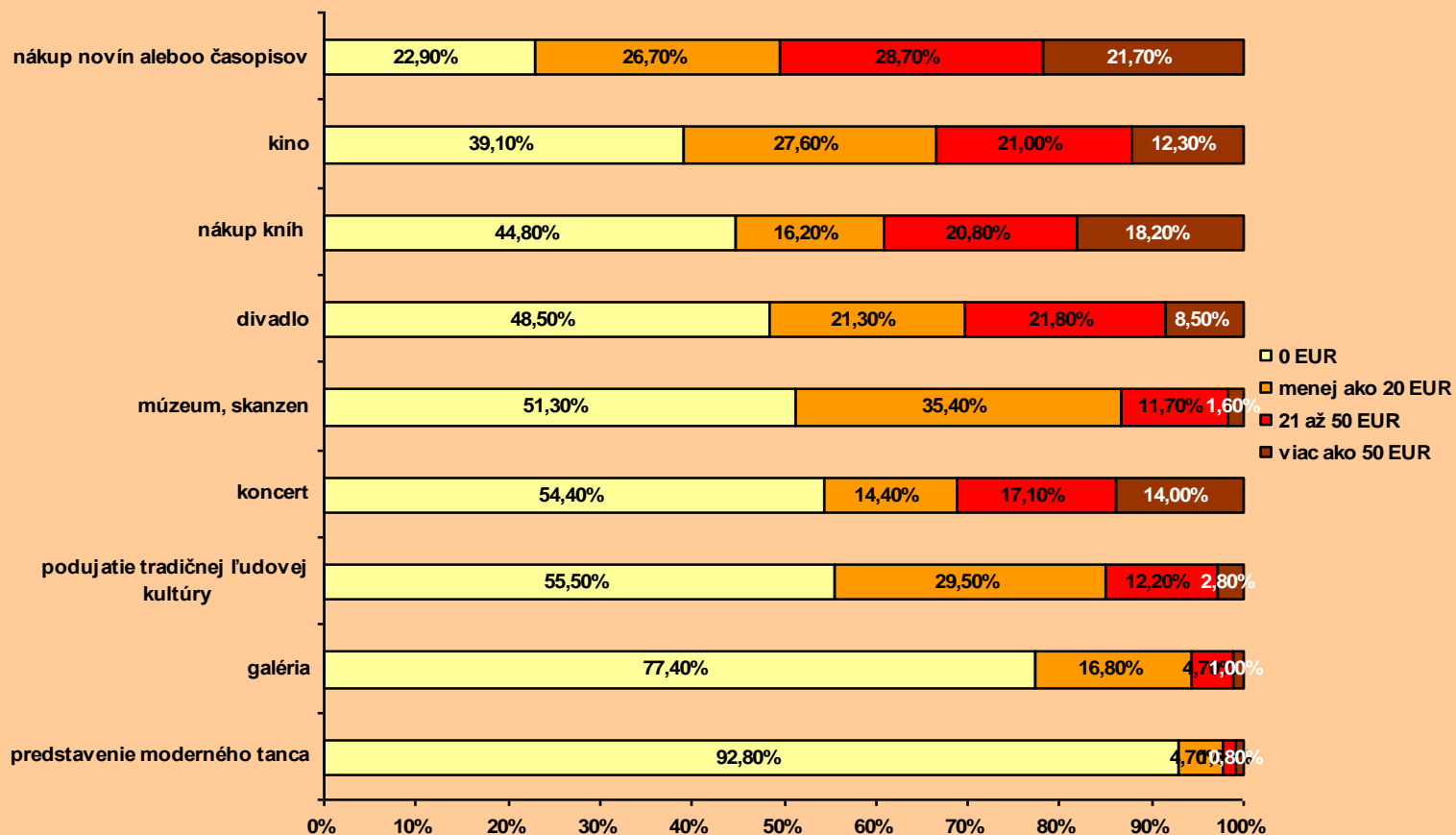
Zdroj obrázka:

http://assets4.bigthink.com/system/tiny_mce_assets/5296/original/GettyImages-108432305.jpg?1492110797

Výskum spotreby kultúry – výsledky

výdavky na kultúru

Výdavky na jednotlivé oblasti kultúry za posledných 12 mesiacov



Databáza výskumných pracovísk v oblasti kultúry

■ Cieľ

sprístupnenie základných údajov vedecko-výskumnej, resp. výskumnej činnosti v oblasti kultúry ako neoddeliteľnej súčasti činnosti inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR

■ Metóda

Dotazník mapujúci vykonávanie vedecko-výskumnej, resp. výskumnej činnosti inštitúcií

■ Výsledok

Databáza výskumných pracovísk v oblasti kultúry, dostupná na: <http://www.culture.gov.sk/zameranie-a-vysledky-vyskumu-15d.html>

Kultúra a hodnotový systém

- Výskum naplánovaný na rok 2017/2018
 - **Cieľ**
zistiť, aké sú kultúrne repertoáre obyvateľov Slovenska a aký je vzťah medzi kultúrnymi repertoármi a hodnotovým systémom
 - **Metóda**
kombinácia kvalitatívnych a kvantitatívnych metód (fókusové skupiny a dotazníky)
 - **Výsledok**
výskumné zistenia vytvárajúce základ pre ďalšie sociologické skúmanie v oblasti kultúry
 - **Výstupy**
publikácia a prezentácia výsledkov
-

Pamätnica o význame a činnosti Výskumného ústavu kultúry

■ Cieľ

- Vydanie monografie prezentujúcej význam a poslanie Výskumného ústavu kultúry (VÚK), jeho postavenie v rámci rezortu kultúry a zaradenie medzi inštitúcie prioritne zamerané v 70. a 80. rokoch 20. storočia na oblasť vedy a výskumu;
- Kritické zhodnotenie činnosti inštitúcie, pozitívne rozvíjajúcej metódy sociologického výskumu a analýzy teórie kultúry

■ Metóda

- Spracovanie materiálov súvisiacich s činnosťou VÚK, uložených v 64 škatuliach v Štátnom archíve SR;
- Spracovanie výpovedí bývalých, dodnes žijúcich pracovníkov VÚK metódou „oral history“

■ Výsledok

- Monografia vydaná k 50. výročiu ustanovenia inštitúcie, informujúca o vzniku, premenách, hlavných úlohách VÚK, s kritickým pohľadom na zhodnotenie výsledkov výskumov v úsilí prezentovať aj faktografický materiál o činnosti inštitúcie

■ Výstupy

- vydanie monografie
- zorganizovanie konferencie o význame VÚK
- prezentácia monografie v médiách

Štatistika kultúry

■ Ciel'

- Koordinácia zberu štatistických údajov v oblasti kultúry
- Audit štátneho štatistického zisťovania

■ Metóda

- Elektronický systém MKSR
- 16 výkazov Kult, cca 6800 spravodajských jednotiek

■ Výsledok

- Aktuálne štatistické ukazovatele poskytujúce informácie o stave hlavných oblastí kultúry na Slovensku

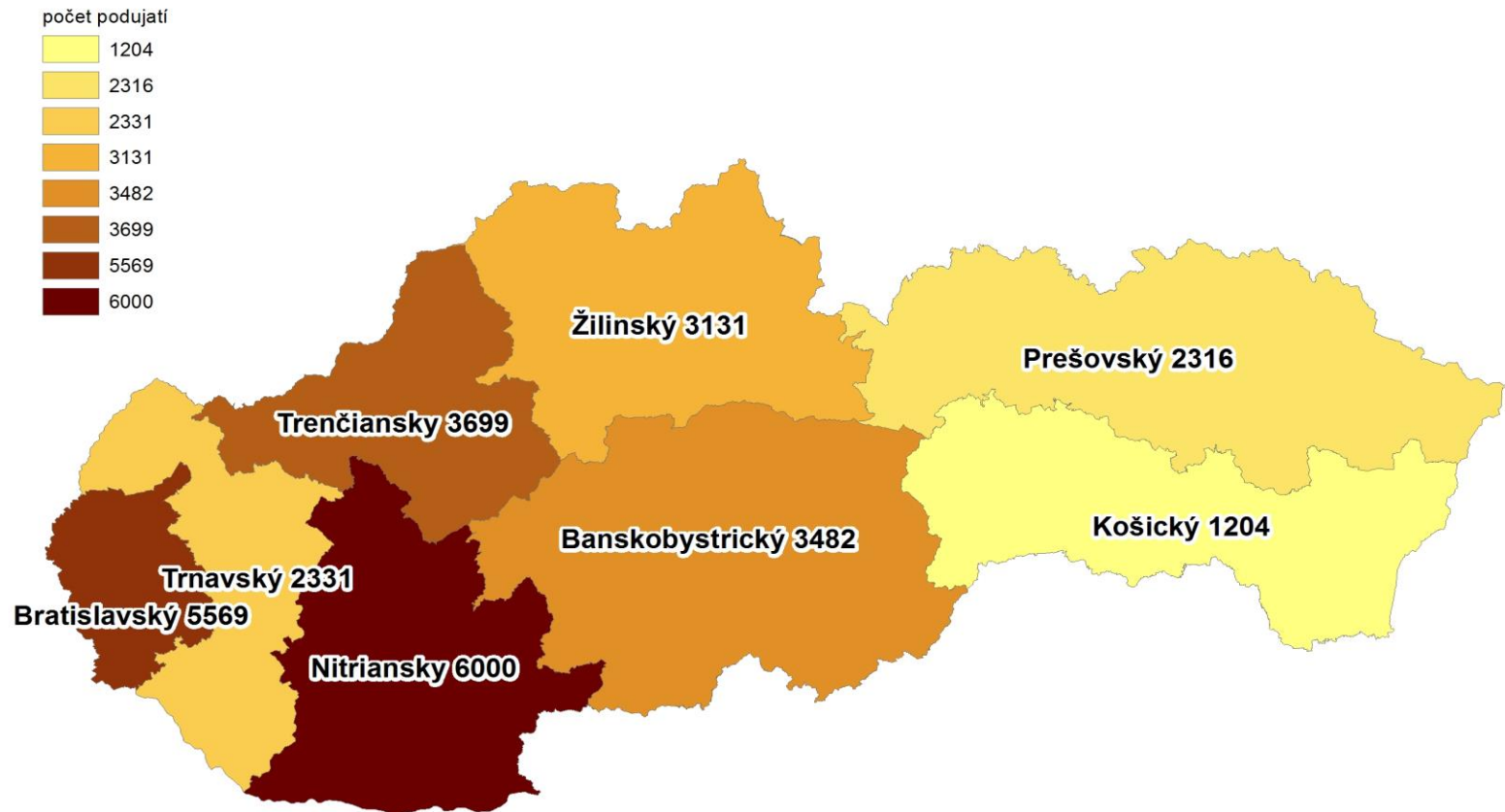
■ Prínos

- zverejňuje ŠUSR v štatistickej ročenke a MKSR na webovej stránke
 - slúži ako podklad pre satelitný účet kultúry a kreatívneho priemyslu
-

Štatistika kultúry

ukážka výstupov - mapy

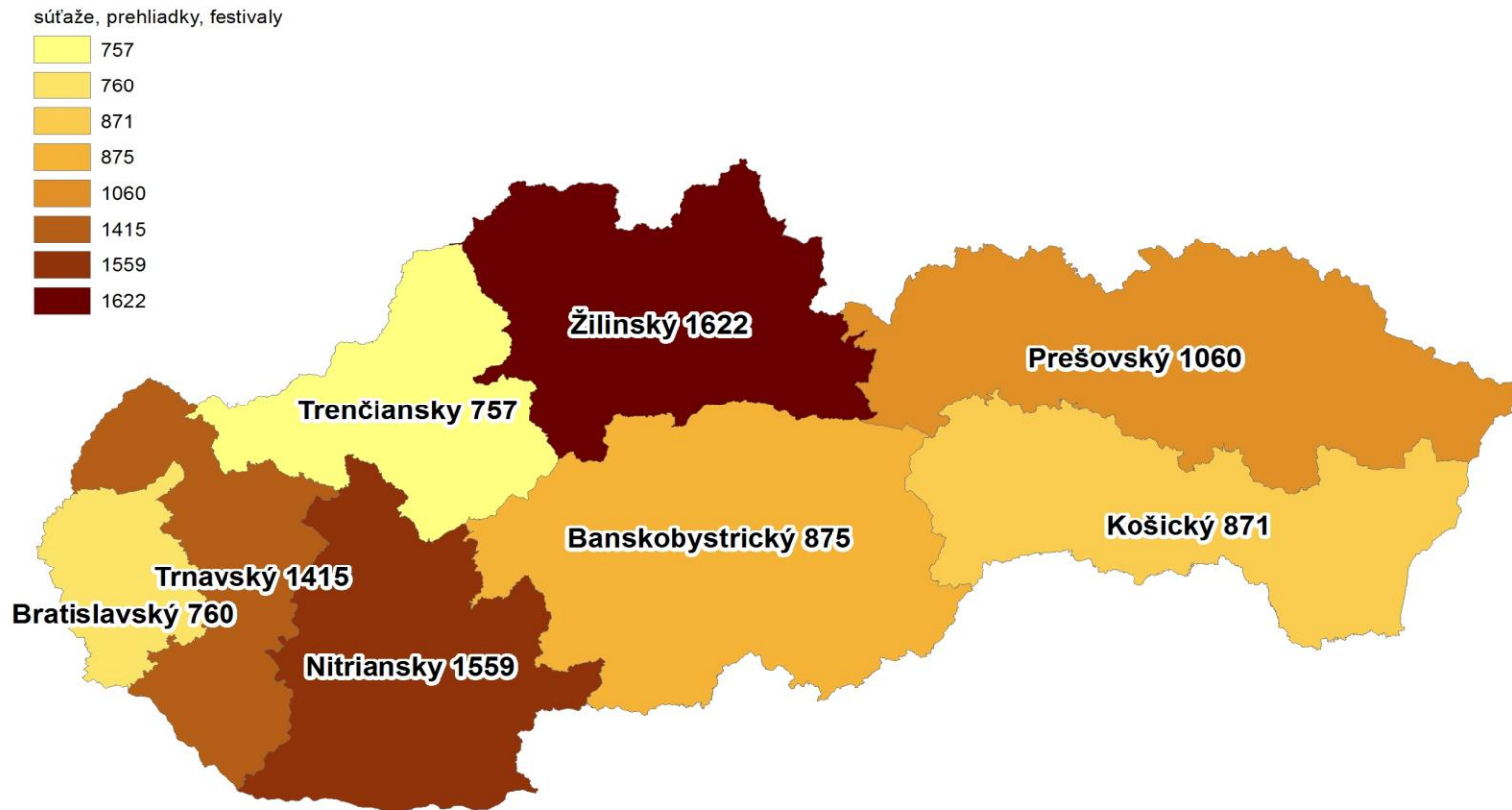
Počet podujatí kultúrno-osvetovej činnosti (prednášky, semináre, kurzy, krúžky, tvorivé dielne) v roku 2016



Štatistika kultúry

ukážka výstupov - mapy

Počet súťaží, prehliadok a festivalov záujmovo-umeleckej činnosti v roku 2016



Výskum ekonomiky kultúry

Sekundárna analýza údajov štatistického zisťovania

■ Ciel'

- plnenie úlohy č. 49 Akčného plánu: Sekundárna analýza údajov štátneho štatistického zisťovania za oblasť kultúry, koncipovaného na pozadí východísk k tvorbe satelitného účtu

■ Metóda

- analýza a interpretácia ekonomických ukazovateľov jednotlivých oblastí kultúry, získaných prostredníctvom výkazov Kult za rok 2015 a 2016

■ Výsledok

- získanie obrazu o stave a zmenách ekonomických ukazovateľov v sledovaných oblastiach kultúry

■ Výstupy

- výskumná štúdia
-

Výskum ekonomiky kultúry

Satelitný účet kultúry a kreatívneho priemyslu

■ Ciel'

➤ vyčíslit', aký je podiel ekonomických prínosov jednotlivých odvetví generovaných kultúrou a kreatívnym priemyslom pre tvorbu HDP, pre zvýšenie zamestnanosti a pre rozvoj investícií

■ Metóda

➤ analýza ekonomických ukazovateľov kultúry a kreatívneho priemyslu získaných prostredníctvom administratívnych zdrojov a výkazov Kult

➤ analýza všetkých finančných tokov prichádzajúcich do kultúry ako aj odchádzajúcich z kultúry

■ Výsledok

➤ Štúdia poukazujúca na ekonomický potenciál jednotlivých odvetí kultúry

Výskum kultúrnej politiky

■ Ciel'

Komplexné štúdium kultúrnej politiky pomocou dostupných dát

Metóda

- Analýza dostupných zdrojov z oblasti štatistiky kultúry, sociologických výskumov, ekonomiky kultúry
- Prehľad normatívnej regulácie podľa rezortnej pôsobnosti
- Komparácia kultúrnych politík prostredníctvom údajov z medzinárodných výskumov a analýz

■ Výsledok

Pravidelne publikované analytické dokumenty, zamerané na kultúrnu politiku vzhľadom na jednotlivé oblasti kultúry

■ Prínos

Dokument môže slúžiť ako pomôcka pri nastavovaní politík a skúmaní ich dopadu

Stratégia výskumu kultúry

■ Poslanie

Realizácia interdisciplinárneho výskumu kultúry, ktorý:

- rozširuje vedecké poznanie o kultúre
- poskytuje základ pre politiku založenú na dátach
- poskytuje informácie o kultúre pre laickú verejnosť

■ Vízia

Pracovisko, ktoré je vysoko profesionálne, flexibilné a neustále sa vyvíjajúce a má silnú pozíciu medzi inštitúciami zaoberajúcimi sa kultúrou

■ Hodnoty

- Nezávislosť
- Odbornosť
- Otvorenosť
- Zrozumiteľnosť
- Etika
- Kritickosť a sebareflexia

■ Piliere

- Výskum – sociologický výskum, výskum ekonomiky kultúry, výskum kult. politiky, sociologické eseje
- Publikačná činnosť
- Popularizačná činnosť
- Spolupráca (na národnej a medzinárodnej úrovni)
- Vzdelávanie a rast

■ Praktická realizácia

- Realizácia výskumov, prinášajúcich nové poznatky o kultúre
- Atraktívna forma publikovania výsledkov – napr. infohárky, online publikácie
- Popularizácia činnosti a jej výsledkov na rôznych fórach – napr. moderná webová stránka, konferencie, odborné podujatia
- Aktívne vyhľadávanie možností nadviazania kontaktov s národnými a medzinárodnými inštitúciami a hľadanie možností spolupráce
- Účasť na vzdelávacích kurzoch, seminároch; prijímanie stážistov

Ďakujeme za pozornosť

Ivo, Janka, Ľubor, Marianna, Renáta, Zuzana
